

ПЕДАГОГІЧНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

УДК 159.95:378.147

DOI <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2024.2.15>

Августюк М. М.

*доктор психологічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин
Національного університету «Острозька академія»*

ТОЧНІСТЬ МЕТАКОГНІТИВНОГО МОНІТОРИНГУ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ» У РОЗРІЗІ РІВНІВ РОЗУМІННЯ ЕМОЦІЙ

METACOGNITIVE MONITORING ACCURACY OF THE LEARNING ACTIVITIES OF INTERNATIONAL RELATIONS UNIVERSITY STUDENTS IN TERMS OF UNDERSTANDING EMOTIONS

У статті описано особливості точності метакогнітивного моніторингу навчальної діяльності студентів спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії у розрізі рівнів розуміння емоцій. Основними інструментами дослідження були методики «MSCEIT V 2.0» та «Emln», направлені на встановлення зв'язку між такими рівнями емоційного інтелекту, як розуміння емоцій, і точністю метакогнітивного моніторингу. Точність метакогнітивного моніторингу ми визначали як різницю між суб'єктивним оцінюванням правильності відтворення інформації та показниками фактичного відтворення з урахуванням профілів метапізнавальної активності: «+ +» та «- -» (показники точності моніторингу); «- +» (показники недостатньої впевненості або ілюзії незнання) і «+ -» (показники надмірної впевненості або ілюзії знання). Кореляційний аналіз показав кореляції середнього та високого рівнів між рівнями розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») і точністю метакогнітивного моніторингу у проспективних та ретроспективних судженнях впевненості у правильності виконання. На рівні тенденції, більш точними у своїх метакогнітивних судженнях є студенти з середнім рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»). Також найбільш точними у своїх судженнях є студенти з дуже високим і середнім, а також низьким (найнижчі показники надмірної впевненості) рівнями розуміння емоцій («Emln»).

Таким чином, результати аналізу можуть відігравати важливу роль у процесі розуміння зв'язку між точністю метакогнітивного моніторингу та навчальною діяльністю студентів загалом та студентів спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії зокрема у розрізі рівнів розуміння емоцій. Перспективним напрямком дослідження емоційного інтелекту є вивчення особливостей впливу показників управління емоціями на точність метакогнітивного моніторингу навчальної діяльності у здобувачів вищої освіти.

Ключові слова: емоційний інтелект, навчальна діяльність, точність метакогнітивного моніторингу, розуміння емоцій.

The study examines metacognitive monitoring accuracy of the learning activity of university students of the specialty 291 International relations, public communications and regional studies in terms of understanding emotions skills. The main instruments used in the study were the "MSCEIT V 2.0" test and the "Emln" questionnaire aiming to find out the relationships between the levels of emotional intelligence such as understanding emotions skills and metacognitive monitoring accuracy rates. Metacognitive monitoring accuracy was defined as the difference coefficient between subjective assessment of the accuracy of performing (metacognitive judgements rates) and test results. We took into account such profiles of metacognitive activity as: profiles of "MMA+ +" and "MMA- -" rates that denote accurate metacognitive monitoring and profiles of "INK- +" and "IK+ -" rates that denote inaccurate metacognitive monitoring. The results indicate the significance of the empirically established correlations of the medium and high levels between the variables of understanding emotions skills according to the "MSCEIT V 2.0" test and metacognitive monitoring accuracy rates in JOLs and RCJs. At the trend level, higher rates of metacognitive monitoring accuracy are more relevant to students with medium levels of understanding emotions skills according to the "MSCEIT V 2.0" test. Moreover, the most accurate in their judgments are the students with very high and medium, as well as low (the lowest indicators of overconfidence) levels of understanding emotions skills according to the "Emln" questionnaire.

Thus, the results can play an important role in the process of understanding the relationship between metacognitive monitoring accuracy and the learning activities in university students in terms of understanding emotions skills. A promising direction of research of emotional intelligence of students is the study of the influence of managing emotions skills on metacognitive monitoring accuracy of the learning activities in students of higher education.

Key words: emotional intelligence, learning activity, metacognitive monitoring accuracy, understanding emotion skills.

Вступ. Велика кількість різноманітних підходів до тлумачення емоційного інтелекту (далі – EI) у психолого-педагогічній літературі спричиняє виникнення багатоваріативності моделей EI, спільними структурними компонентами яких є здібність

ідентифікувати та розуміти емоції, а також здійснювати ефективне керування ними. Оскільки актуальними є дослідження EI у контексті метапізнання, доцільно, зокрема, звернути увагу на особливості точності метакогнітивного моніторингу студентів

спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії у розрізі рівнів розуміння емоцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як показав аналіз наукової психологічної літератури, така складова ЕІ, як розуміння емоцій, є когнітивною з притаманною їй функціональною інтерактивністю, тобто продуктивним розшифровуванням емоційної інформації. ЕІ як риса характеру складається з великої кількості аспектів саморозуміння емоцій, що у ієрархічній структурі особистості виступають важливою ланкою для управління емоціями. Необхідною умовою ЕІ є розуміння емоцій, невід'ємною частиною якого виступає здібність ідентифікувати та оцінювати емоцій, а кінцевим продуктом – здібність приймати рішення на основі розуміння та аналізу емоцій [1; 15; 16].

Розуміння емоцій (як власних, так й інших людей) є одним із ключових чинників ЕІ. Це здібність визначати джерело емоцій, класифікувати емоції, розпізнавати зв'язки між словами та емоціями, інтерпретувати значення емоцій, розуміти складні почуття, усвідомлювати переходи від однієї емоції до іншої і можливий подальший розвиток емоцій. Вимірюють за допомогою пояснення, як одні емоції можуть поєднуватися з іншими (наприклад, як емоції можуть змінювати одна одну – гнів переходить у лють тощо).

Різні автори розглядають чинник «розуміння емоцій» по-різному, залежно від того, що, відповідно до їхніх концепцій, входить до складу ЕІ. Найбільш розробленими на сьогодні моделями ЕІ є моделі здібностей, змішані моделі, та моделі, в яких ЕІ розглядають як рису характеру. Найпоширенішою моделлю ЕІ вважають модель Дж. Майєра, П. Саловея та Д. Карузо з традиційним уявленням про інтелект [15; 16; 4; 13]. Серед інших концепцій емоційного оцінювання інтелекту з урахуванням таких його змістовних характеристик, як ідентифікація та оцінювання емоцій, емоційна фасилітація мислення, розуміння емоцій та управління емоціями, чинник «розуміння емоцій» виступає здібністю розуміти та аналізувати емоційну інформацію (тобто визначати джерело емоцій, класифікувати їх, установлювати зв'язки між різними емоційними проявами, розпізнавати зв'язки між емоціями та словами, інтерпретувати значення емоцій, розуміти складні почуття, аналізувати емоційні стани).

У Д. Гоулмана розуміння емоцій входить до складу двох складових ЕІ – самосвідомість (розуміння власних емоцій або ідентифікація емоційних станів, розуміння взаємозв'язків між емоціями, мисленням та діяльністю) та емпатія (здібність ідентифікувати («читати») емоції інших людей, бути чутливим до них, управляти емоціями інших) [4; 13; 3]. У Д. Люсіна здібність розуміти емоції, як і управляти ними, тісно пов'язана із загальною спрямованістю особистості на емоційну сферу (мова йде про інтерес до внутрішнього світу (як власного, так й іншої людини), схильність до психологічного аналізу поведінки, цінності, властиві емоційним переживанням тощо) [6; 5]. Згідно з Е. Носенко та Н. Ковригою, розуміння власних емоцій є провідною здібністю ЕІ, тобто здібністю усвідомлювати свої істинні переживання та розуміти

їх походження, що сприяє кращій їх регуляції. У соціальній сфері важливу роль відіграє розпізнавання та розуміння емоцій інших (емпатія) [8]. До складу розуміння емоцій у концепції В. Заріцької входять компоненти розуміння власних емоцій (здібність розпізнавати власні емоції, оцінювати власний емоційний стан, визначати причини виникнення емоцій, пояснювати значення емоцій, позитивно сприймати оцінювання своїх емоцій іншими) та розуміння емоцій інших [6; 2]. У моделі рис (характеристик) або так званій диспозиційній моделі ЕІ К. Петридес та Е. Фернхем здібність розуміти емоції визначають як розуміння, асиміляцію, вираження та управління емоціями [17]. У А. Ді Фабіо – це сприймання емоцій – розуміння власних емоцій та емоцій інших людей [12]; у Р. Купера та ін. – це «емоційне самопізнання» [10]. З дослідженням особливостей сприймання та розуміння емоцій безпосередньо пов'язана так звана «шкала диференціальних емоцій» К. Ізарда [14]. Л. Ракітянська розглядає ЕІ як особистісний чинник професійного становлення майбутнього педагога і пропонує концептуальні підходи до розуміння ЕІ як професійно значущої якості педагога [9]. У контексті вивчення особливостей ЕІ у навчальній діяльності студентів варто також звернути увагу на рекомендації викладачам Д. Гоулмана, направлені розвиток таких здібностей, як: розуміння власних емоцій (пізнання власних емоцій, розуміння джерел почуттів, розуміння відмінностей між почуттями та діяльністю); розуміння емоцій інших (емпатія, розуміння перспектив, умінь слухати); соціальні уміння (розуміння інших і взаємин з ними, компетентне вирішення конфліктів, вирішення міжособових проблем, компетентна комунікація, здібність бути популярним, відкритим, дружнім, залученим у діяльність тощо) [1; 4; 13; 7]. Однак, незважаючи на багатоаспектність вивчення чинника «розуміння емоцій», усі автори одностайні у важливості його ролі для успішного функціонування індивіда.

Мета статті полягає у встановленні особливостей точності метакогнітивного моніторингу навчальної діяльності у студентів спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії у розрізі рівнів розуміння емоцій відповідно до методик «MSCEIT V 2.0» та «ЕІн».

Виклад основного матеріалу. Для діагностики вимірювання чинника ЕІ «розуміння емоцій» ми обрали тест ЕІ «MSCEIT V 2.0» Дж. Майєра, П. Саловея та Д. Карузо [1; 15; 16] (адаптована М. Яцюк на українську мову версія тесту [10]), а також опитувальник ЕІ «ЕІн» Д. Люсіна в адаптації О. Верітової [1; 3]. В експерименті взяли участь студенти спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії Національного університету «Острозька академія» (103 респондентів), середній вік яких становив 17,6 ($SD = 0,7$). Учасники, участь яких була анонімна та безкоштовна, склали одну експериментальну групу із внутрішньогруповими змінними [1].

Точність метакогнітивного моніторингу ми визначали як різницю між суб'єктивним оцінюванням правильності відтворення інформації (рейтинг метакогнітивних суджень) та показниками фактичного відтворення (відносна частка від загальної кількості завдань). Профілі метапізнавальної активності

типу «суб’єкт стверджує, що знає, і підтверджує це» («ТММ+ +» – показники точності моніторингу) та «суб’єкт стверджує, що не знає, і також підтверджує це» («ТММ– →» – показники точності моніторингу) свідчать про наявність метакогнітивного знання. У випадку, якщо досліджуваний стверджує, що не знає, але успішно демонструє знання (показники недостатньої впевненості або ілюзії незнання «ІНЗ+»), а також якщо стверджує, що знає, однак не може це підтвердити на практиці (показники надмірної впевненості або ілюзії знання «ІЗ+ →»), мова йде про відсутність метакогнітивного знання [1].

За результатами співставлення показників ЕІ ми встановили такі особливості точності метакогнітивного моніторингу студентів у розрізі рівнів розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0» та «ЕмІн»). Насамперед ми порівняли результати студентів у міжгрупових зміненнях за двома методиками дослідження ЕІ. Для здійснення порівняльної характеристики ми взяли до уваги показники таких складових ЕІ, як розуміння емоцій, що входять до складу обох методик. Так, отримані результати показали, що 2,1% респондентів відзначились середнім та високим рівнями розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0» та «ЕмІн» відповідно), 7,7% – середніми рівнями розуміння емоцій за двома методиками, 10,7% – середнім рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») і низьким рівнем розуміння емоцій («ЕмІн»). Студенти з низькими рівнями розуміння емоцій за методикою «MSCEIT V 2.0» показали високий (9%), середній (22%) та низький (48,5%) рівні розуміння емоцій за методикою «ЕмІн» [1]. Отримані результати уміщено в таблиці 1.

Кореляційний аналіз показав кореляції середнього та високого рівнів між рівнями розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») і точністю метакогнітивного моніторингу у проспективних та ретроспективних судженнях впевненості у правильності виконання. Ми також отримали кореляції середнього рівня між рівнями розуміння емоцій («ЕмІн») і точністю метакогнітивного моніторингу у проспективних та ретроспективних судженнях впевненості у правильності виконання [1].

Показники, що характеризують рівні розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»), допомогли визначити

особливості точності метакогнітивного моніторингу досліджуваних студентів у розрізі рівнів розуміння емоцій (Таблиця 2). Нижчі показники точності метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ++» ми виявили у студентів із низьким рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»). Середні значення показників точності у JOLs і RCJs судженнях були однаковими ($M_{JOLs} = 0,13, SD = 0,16, p \leq 0,05; M_{RCJs} = 0,13, SD = 0,17, p \leq 0,05$). Вищі показники точності метакогнітивних суджень незначно відрізняються у студентів із середнім рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») ($M_{JOLs} = 0,12, SD = 0,16, p \leq 0,05; M_{RCJs} = 0,1, SD = 0,15, p \leq 0,05$). Найнижчі показники точності метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ++» ми виявили у студентів із дуже високим і високим рівнями розуміння емоцій («ЕмІн»); водночас середні значення показників точності у JOLs та RCJs судженнях є майже однаковими. Найвищі показники точності метакогнітивного моніторингу ми зафіксували у студентів із середнім рівнем розуміння емоцій («ЕмІн»). Середні значення показників точності JOLs та RCJs судженнях виявились однаковими ($M = 0,11, SD = 0,16, p \leq 0,05$) [1].

Вищі показники точності метакогнітивних суджень за типом «ТММ– →» показали студенти з низьким рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») ($M_{JOLs} = -0,48, SD = 0,43, p \leq 0,05; M_{RCJs} = -0,51, SD = 0,34, p \leq 0,05$). Нижчі показники точності метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ– →» ми зафіксували у студентів із низьким рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»). Середні значення показників JOLs суджень виявились нижчими за середні значення показників суджень RCJs ($M_{JOLs} = -0,54, SD = 0,3, p \leq 0,05; M_{RCJs} = -0,49, SD = 0,32, p \leq 0,05$). Водночас ці показники є нижчими за відповідні судження точності метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ– →» у студентів із середнім рівнем розуміння емоцій за методикою «ЕмІн». Найнижчі показники точності метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ– →» ми зафіксували у студентів із високим рівнем розуміння емоцій («ЕмІн») ($M_{JOLs} = -0,61, SD = 0,21, p \leq 0,05; M_{RCJs} = -0,65, SD = 0,23, p \leq 0,05$), тоді як найвищі показники точності метакогнітивного моніторингу показали досліджувані студенти з дуже високим рівнем розуміння емоцій («ЕмІн») ($M_{JOLs} = -0,39, SD = 0,29, p \leq 0,05; M_{RCJs} = -0,37, SD = 0,32, p \leq 0,05$) [1].

Вищі показники ІНЗ показали студенти з низьким рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»). Середні значення показників JOLs і RCJs суджень були майже однакові ($M_{JOLs} = -0,67, SD = 0,23, p \leq 0,05; M_{RCJs} = -0,68, SD = 0,22, p \leq 0,05$). Водночас середні значення показників ІНЗ виявились нижчими у судженнях студентів із середнім рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») і були однаковими у проспективних та ретроспективних судженнях упевненості у правильності виконання завдань. Найвищі показники ІНЗ показали студенти з дуже низьким рівнем розуміння емоцій («ЕмІн») ($M_{JOLs} = -0,77, SD = 0,21, p \leq 0,05; M_{RCJs} = -0,76, SD = 0,21, p \leq 0,05$), тоді як найнижчі показники ми зафіксували у студентів із середнім та низьким рівнями розуміння емоцій («ЕмІн»), а також у судженнях JOLs у студентів із високим рів-

Таблиця 1
Взаємозв’язок між рівнями розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0» та «ЕмІн»)

Рівень розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»)	Рівень розуміння емоцій («ЕмІн»)	Кількість респондентів (у %)
високий	високий	–
високий	середній	–
високий	низький	–
середній	високий	2,1%
середній	середній	7,7%
середній	низький	10,7%
низький	високий	9%
низький	середній	22%
низький	низький	48,5%

нем розуміння емоцій («ЕмІн») ($M = -0,56, SD = 0,15, p \leq 0,05$). У відповідних RCJs судженнях студентів із високим рівнем розуміння емоцій («ЕмІн») ми спостерігали значне збільшення середніх значень ІНЗ ($M = -0,62, SD = 0,14, p \leq 0,05$) [1].

Вищими показниками ІЗ відзначились студенти з середнім рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») ($M_{JOLS} = 0,51, SD = 0,36, p \leq 0,05; M_{RCJs} = 0,52, SD = 0,36, p \leq 0,05$). Середні значення нижчих показників ІЗ у розрізі середнього рівня розуміння емоцій за методикою «MSCEIT V 2.0» виявились нижчими за середні значення показників суджень у розрізі середнього рівня розуміння емоцій за методикою «ЕмІн». Найвищими показниками ІЗ відзначились студенти з дуже високим, високим і дуже низьким рівнями розуміння емоцій

(«ЕмІн»). Середні значення суджень були майже однаковими. Водночас студенти з низьким рівнем розуміння емоцій («ЕмІн») показали найнижчі показники середніх значень суджень метакогнітивного моніторингу ($M_{JOLS} = 0,4, SD = 0,33, p \leq 0,05; M_{RCJs} = 0,42, SD = 0,33, p \leq 0,05$) [1]. Отримані результати уміщено в таблиці 2.

У таблиці 3 уміщено групові відмінності між показниками точності метакогнітивного моніторингу у розрізі рівнів розуміння емоцій за методиками «MSCEIT V 2.0» та «ЕмІн». Отримані показники майже не відрізняються на статистично значимому рівні. Вища точність метакогнітивного моніторингу більше пов'язана з рівнями розуміння емоцій за методикою «MSCEIT V 2.0» у метакогнітивних судженнях за типами «ТММ+ +», «ІНЗ+ +» та «ІЗ+ +».

Таблиця 2

Середні значення показників точності метакогнітивного моніторингу у розрізі рівнів розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») та розуміння емоцій («ЕмІн»)

	Рівні	Точність метакогнітивного моніторингу	M (SD)			
			Розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»)	Кількість відповідей (у %)	Розуміння емоцій («ЕмІн»)	Кількість відповідей (у %)
JOLS	Дуже високий	ТММ (+ +)	–	–	0,15(0,16)	50%
		ТММ (– –)	–	–	-0,39(0,29)	10,8%
		ІНЗ (– +)	–	–	-0,65(0,24)	6,5%
		ІЗ (+ –)	–	–	0,57(0,34)	32,6%
	Високий	ТММ (+ +)	–	–	0,15(0,16)	47%
		ТММ (– –)	–	–	-0,61(0,21)	17,6%
		ІНЗ (– +)	–	–	-0,56(0,15)	7,3%
		ІЗ (+ –)	–	–	0,56(0,34)	28%
	Середній	ТММ (+ +)	0,12(0,16)	46,8%	0,11(0,16)	44,1%
		ТММ (– –)	-0,54(0,3)	19,5%	-0,49(0,32)	19,8%
		ІНЗ (– +)	-0,56(0,22)	6,8%	-0,57(0,21)	5,3%
		ІЗ (+ –)	0,43(0,36)	26,8%	0,47(0,38)	30,8%
	Низький	ТММ (+ +)	0,13(0,16)	44,6%	0,13(0,16)	47%
		ТММ (– –)	-0,48(0,43)	19,7%	-0,54(0,55)	20%
		ІНЗ (– +)	-0,67(0,23)	6,4%	-0,57(0,24)	6,4%
		ІЗ (+ –)	0,51(0,36)	29,2%	0,4(0,33)	26,5%
Дуже низький	ТММ (+ +)	–	–	0,13(0,17)	43,2%	
	ТММ (– –)	–	–	-0,47(0,37)	21,3%	
	ІНЗ (– +)	–	–	-0,77(0,21)	7,1%	
	ІЗ (+ –)	–	–	0,56(0,36)	28,4%	
RCJs	Дуже високий	ТММ (+ +)	–	–	0,14(0,17)	50%
		ТММ (– –)	–	–	-0,37(0,32)	13%
		ІНЗ (– +)	–	–	-0,63(0,25)	6,5%
		ІЗ (+ –)	–	–	0,56(0,36)	30,4%
	Високий	ТММ (+ +)	–	–	0,15(0,17)	50%
		ТММ (– –)	–	–	-0,65(0,23)	17,6%
		ІНЗ (– +)	–	–	-0,62(0,14)	5,8%
		ІЗ (+ –)	–	–	0,59(0,35)	26,5%
	Середній	ТММ (+ +)	0,1(0,15)	49%	0,11(0,16)	44,1%
		ТММ (– –)	-0,49(0,32)	17,6%	-0,48(0,33)	19%
		ІНЗ (– +)	-0,56(0,19)	5,4%	-0,59(0,19)	5,5%
		ІЗ (+ –)	0,45(0,37)	28%	0,48(0,38)	31,4%
	Низький	ТММ (+ +)	0,13(0,17)	45,6%	0,13(0,17)	49,8%
		ТММ (– –)	-0,51(0,34)	19,4%	-0,57(0,31)	18,5%
		ІНЗ (– +)	-0,68(0,22)	5,4%	-0,58(0,2)	4,4%
		ІЗ (+ –)	0,52(0,36)	29,6%	0,42(0,33)	27,3%
Дуже низький	ТММ (+ +)	–	–	0,13(0,17)	44,4%	
	ТММ (– –)	–	–	-0,47(0,37)	20,4%	
	ІНЗ (– +)	–	–	-0,76(0,21)	6,2%	
	ІЗ (+ –)	–	–	0,57(0,36)	29%	

Таблиця 3
Групові відмінності між показниками точності метакогнітивного моніторингу у розрізі рівнів розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0») та розуміння емоцій («ЕМІН»)

Характеристики студентів	Точність метакогнітивного моніторингу	M (SD) (JOLs)	M (SD) (RCJs)
Розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»)	TMM (+ +)	0,12 (0,01)	0,11 (0,02)
	TMM (- -)	-0,51 (0,04)	-0,5 (0,01)
	ІНЗ (- +)	-0,61 (0,07)	-0,62 (0,08)
	ІЗ (+ -)	0,47 (0,05)	0,48 (0,05)
Розуміння емоцій («ЕМІН»)	TMM (+ +)	0,13 (0,01)	0,13 (0,01)
	TMM (- -)	-0,5 (0,11)	-0,51 (0,1)
	ІНЗ (- +)	-0,62 (0,08)	-0,63 (0,07)
	ІЗ (+ -)	0,51 (0,07)	0,52 (0,07)

Таким чином, вищі показники точності метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ++» були більш притаманні для студентів з середнім рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»), тоді як вищі показники точності метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ- →» ми зафіксували у студентів з низьким рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»). Вищі показники помилок метакогнітивного моніторингу у вигляді ІЗ та ІНЗ ми зафіксували у студентів із низьким рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»). Водночас більша частка респондентів із низьким рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»), що відзначились різними показниками точності метакогнітивного моніторингу за чотирма типами, – це студенти з низьким рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»). Найвищі показники точності метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ++» характерні для студентів із середнім рівнем розуміння емоцій («ЕМІН»), тоді як найнижчі – для студентів із дуже високим і високим

рівнями розуміння емоцій («ЕМІН»). Студенти з дуже високим рівнем розуміння емоцій («ЕМІН») відзначились найвищими показниками суджень метакогнітивного моніторингу за типом «ТММ- →», тоді як студенти з високим рівнем розуміння емоцій («ЕМІН») мали найнижчі показники метакогнітивних суджень. Найвищі показники ІНЗ показали студенти з дуже низьким рівнем розуміння емоцій («ЕМІН»), тоді як найнижчі – студенти з високим, середнім і низьким рівнями розуміння емоцій («ЕМІН»). Найнижчі показники ІЗ характерні для студентів із низьким рівнем розуміння емоцій («ЕМІН»). Крім того, найбільша частка респондентів за усіма типами точності метакогнітивного моніторингу – це студенти з дуже низьким рівнем розуміння емоцій («ЕМІН») [1].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отримані результати експериментального дослідження показали, що, на рівні тенденції, більш точними у своїх метакогнітивних судженнях є студенти з середнім рівнем розуміння емоцій («MSCEIT V 2.0»). Також, незважаючи на нелінійний характер співвідношення показників точності метакогнітивного моніторингу відповідно до рівнів розуміння емоцій, найбільш точними у своїх судженнях є студенти з дуже високим і середнім, а також низьким (найнижчі показники надмірної впевненості) рівнями розуміння емоцій («ЕМІН»).

Таким чином, результати можуть відігравати важливу роль у процесі розуміння зв'язку між точністю метакогнітивного моніторингу та навчальною діяльністю студентів у розрізі рівнів розуміння емоцій. Перспективним напрямком дослідження ЕІ є вивчення особливостей впливу показників управління емоціями на точність метакогнітивного моніторингу навчальної діяльності у здобувачів вищої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Августюк М. М. Емоційний інтелект у дискурсі точності метакогнітивного моніторингу : монографія. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2023. 374 с.
2. Буркало Н. І. Психологічні особливості емоційного інтелекту : Psychological Journal, 2019. Вип. 5, № 7. С. 34–49.
3. Верітова О. С. Розвиток емоційного інтелекту майбутніх педагогів вищої школи в процесі магістерської підготовки : Дис. ... канд. пед. н. Запоріжжя : Класичний приватний у-т, 2019. 235 с.
4. Гоулман Д. Емоційний інтелект ; пер. з англ. С.-Л. Гумецької. Х. : Віват, 2019. 512 с.
5. Грузинська І. М. Теоретичні аспекти проблеми емоційного інтелекту у юнацькому віці : Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 12: Психологічні науки, 2017. Вип. 5, № 50. С. 88–95.
6. Зарицька В. В. Соціально-психологічні чинники розвитку емоційного інтелекту : Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Психологія», 2021. Вип.2. С. 19–22.
7. Марченко А. О. Поняття емоційного інтелекту: теоретико-психологічні підходи, дефініції і структура : Питання психології. Вісник Національного університету оборони України, 2011. Вип. 1, № 20. С. 172–175.
8. Носенко Е. Л., Коврига Н. В. Емоційний інтелект: концептуалізація феномену, основні функції : Монограф. Київ, 2003. 159 с.
9. Ракітянська Л. М. Концептуальні підходи до розуміння емоційного інтелекту як професійно значущої якості вчителя : Теорія і методика професійної освіти. Інноваційна педагогіка, 2019. Вип. 12, № 2. С. 161–164.
10. Яцюк М. Емоційний інтелект особистості : Навчально-методичний посібник. Вінниця : Вид-во «Діло», 2019. 105 с.
11. Cooper R. K., Sawaf A. Executive IQ: Emotional intelligence in leadership and organizations. New York : Grosset/Putnam, 1997.
12. Di Fabio A. Emotional intelligence – new perspectives and applications : InTech: Open Access Publisher, 2011. 288 p.
13. Goleman D. Emotional intelligence. Why it can matter more than IQ : Bantam Books, 1995. 661 p.
14. Izard C. E. Emotional intelligence or adaptive emotions? Emotion, 2001. Vol. 1, No. 3. P. 249–257.
15. Mayer J. D., Caruso D. R., Salovey P. Models of emotional intelligence : In R. Sternberg (Ed.), Handbook of Intelligence : Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2000. P. 396–420.
16. Mayer J. D., Caruso D. R., Salovey P. The ability model of emotional intelligence: Principles and updates : Emotion Review, 2016. Vol. 8. P. 1–11.
17. Petrides K. V., Furnham A. Trait emotional intelligence: Psychometric investigation with reference to established trait taxonomies : European Journal of Personality, 2001. Vol. 15, No. 6. P. 425–448.